

אכיפת רכיבה בלתי חוקית - כללים, הגדרות וסמכויות

העירייה מתעתדת להתחיל לתגבר את פעולות האכיפה מול עבירות אופניים וקורקינטים חשמליים במדרכות ברחבי העיר. מטרת האכיפה בראש ובראשונה הינה שמירה על הולכי הרגל מפני פגיעות מכלי רכב שונים הנוסעים על המדרכות ובראשם האופניים והקורקינטים החשמליים.

במהלך חודש ספטמבר 2019 תתקיים תקופת הסתגלות במסגרתה יינתנו התראות ואזהרות . בתום החודש ותקופה זו תחל האכיפה.

לצורך אכיפת חוק לייעול הפיקוח והאכיפה העירוניים ברשויות המקומיות (תעבורה), תשע"ו-2016 (להלן: "החוק"), הוסמכו מספר פקחים עירוניים המוסמכים לאכוף החוק באמצעות מתן הודעות תשלום קנס (גובה הקנסות נע בין 250-1000 ₪).

מושגים והגדרות לעניין התוספת הראשונה לחוק – עבירות תעבורה

עבירת תעבורה כמפורט להלן, ובלבד שלא נעברה בנסיבות שתקנה 72(א)(2) או (א2) לתקנות התעבורה חלה לגביהן, ואינה עבירה המנויה בתוספת האחת-עשרה לפקודת התעבורה (תוספת 11- שימוש שלא כדין בנתיב תחבורה ציבורית).

"72. (א) לא יעצור אדם רכב, לא יעמידנו, לא יחנהו ולא ישאירנו עומד, כולו או חלק ממנו, באחד המקומות המנויים להלן, אלא לשם מניעת תאונה או לשם מילוי אחרי הוראה מהוראות תקנות אלה או אם סומן בתמרור אחרת; ואלה המקומות:

(2) על שביל אופניים מסומן בתמרור, ובלבד שמותר לעצור אופניים, להעמידם או להחנותם במדרכה או בשביל כאמור אם אין בכך הפרעה לתנועה;

(א2) על מדרכה, למעט במקום שהוסדר להעמדת רכב והחנייתו לפי חוק עזר שהותקן על פי סעיף 77 לפקודה ובלבד שנותר מעבר להולכי רגל;”

1. עבירה על תקנה 28(ב) לת"ת – איסור שימוש בטלפון נייד (איסור אחיזה, קריאת מסרון) – קנס בסך של 1,000 ₪
2. עבירה על תקנה 34(א) לת"ת – הולך רגל/רוכב בניגוד לייעודו של כביש, שביל או נתיב- קנס בסך של 250 ₪.
3. עבירה על תקנה 38(א) לת"ת – מעבר על פני מדרכה – קנס בסך של 250 ₪.
4. עבירה על תקנה 114 לת"ת – הפרעה במדרכה- קנס בסך של 250 ₪.
5. עבירה על תקנה 122א(ב) לת"ת – נהיגה בגלגילנוע- קנס בסך של 250 ₪.
6. עבירה על תקנה 129 (א) + (ב) לת"ת – רכיבה על אופניים- קנס בסך של 250 ₪.
7. עבירה על תקנה 122ב(ג) לת"ת – איסור הרכבה בגלגילנוע- קנס בסך של 250 ₪.
8. עבירה על תקנה 124 לת"ת – תנאים להרכבת נוסעים על אופניים- קנס בסך של 100/250 ₪.
9. עבירה על תקנה 129(ז) לת"ת – איסור רכיבה על אופניים במעבר חצייה- קנס בסך של 250 ₪.
10. עבירה על תקנה 169 לת"ת – איסור שימוש באוזניות - קנס בסך של 100 ₪.

מושגים והגדרות לעניין התוספת השנייה לחוק – תנאים להפעלת סמכויות פקח

- **”מדרכה”** - חלק מרוחבה של דרך שאינו כביש, המצוי בצד הכביש, ומיועד להולכי רגל בין אם נמצא במפלס אחד עם הכביש ובין אם לאו.

- **אזור מיתון תנועה** - אזור שבו המהירות המרבית המותרת אינה עולה על 30 קמ"ש והוא מסומן בתמרור 222 בכניסה אליו ובתמרור 223 ביציאה ממנו.
- **"שביל"** - דרך או חלק מדרך שאינו כביש שהוקצה לסוג עוברי דרך.
- **"קורקינט ממונע"** - כל אחד מאלה:
 - (1) גלגינוע – כהגדרתו בתקנות התעבורה (בהגדרה זו – גלגינוע);
 - (2) התקן אחר שהוא בעל גלגל אחד או יותר, יש בו אמצעי להיגוי, הוא מתוכנן לרכיבה בעמידה על משטח נמוך או בישיבה על מושב, ומותקן בו מנוע המניע אותו או המסייע בכך, למעט –
 - (א) התקן כאמור שההיגוי, העצירה והייצוב שלו נעשים באמצעות הטיית הגוף ומערכת ייצוב גירוסקופית חשמלית; (סגווי)
 - (ב) רכב מסוג המנוי בטור א' בפרטים 1, 2 או 5 או רכב, מסוג המוגדר לפי פקודת התעבורה, שאינו גלגינוע; (ס' 1, 2, 5-אופניים/תלת-אופן, אופניים או תלת אופן ממונעים, אופנוע/תלת-אופנוע).
 - (ג) רכב שעל פי צורתו ומאפייניו, אופן השימוש בו או נסיבות העניין יש להניח כי הוא מסוג כאמור בפסקת משנה (ב);
- **"גלגילנוע (קורקינט חשמלי)"** - התקן דו-גלגלי או תלת-גלגלי שמוותקן בו מנוע חשמלי, עומד בתקן ישראלי 6230 "גלגילנוע (קורקינט חשמלי) - דרישות בטיחות ושיטות בדיקה" (להלן - תקן גלגילנוע), כתוקפו מזמן לזמן, שעותק שלו מופקד לעיון הציבור במשרדי מכון התקנים הישראלי, והפניה אליו מצויה באתר האינטרנט של משרד התחבורה והבטיחות בדרכים שכתובתו www.mot.gov.il, ואשר התקיימו בו כל אלה: (1) הספקו המרבי של המנוע אינו עולה על 250 וואט; (2) המנוע מופעל באמצעות מצערת יד; (3) המנוע מפסיק את פעולתו כאשר מופעלים הבלמים; (4) מהירותו המרבית אינה עולה על 25 קמ"ש; (5) משקלו העצמי של ההתקן לא עולה על 30 ק"ג.

- **"אופנוע"** - רכב מנועי בעל שני גלגלים המורכבים זה אחרי זה, בין שחובר אליו רכב צדי ובין אם לאו, ורכב מנועי הנע על שלושה גלגלים אשר צוין ברישיונו כתלת אופנוע ואשר משקלו העצמי אינו עולה על 400 ק"ג.
- **"תלת אופנוע"** - רכב מנועי הנע על שלושה גלגלים ואשר צוין ברישיונו כתלת-אופנוע או תלת-קטנוע ובלבד שמשקלו העצמי אינו עולה על 550 ק"ג ואינו מיועד להובלת טובין.

טור ג' התנאים להפעלת סמכויות פקח	טור ב' עבירות התעבורה	טור א עובר הדרך	
בעבירות 1, 6 ו-8 לתוספת הראשונה ס' 1 - שימוש בטלפון נייד ס' 6 – הרכבת נוסעים ס' 8 – שימוש באוזניות כאשר העבירות מבוצעות תוך כדי רכיבה על המדרכה.	עבירות המנויות בסעיפים 1-8 לתוספת הראשונה	רוכב אופניים או תלת אופן	1
בעבירות 2-5 לתוספת הראשונה (ס' 2-ייעוד של כביש/שביל; ס' 3-מעבר על מדרכה; ס' 4-הפרעה במדרכה; ס' 5-רכיבה על אופניים/גלגיוע) הרכיבה או השימוש האסור האחר הם על מדרכה ומתקיים אחד מאלה: 1. יש שביל אופניים באותה הדרך. 2. אין שביל אופניים, מדובר באזור מיתון תנועה והרוכב מעל גיל 16 (מצטבר) 3. אין שביל אופניים, לא אזור מיתון תנועה, אישור מפכ"ל להפעלת סמכויות הפקח לאור הצורך בכך. (חובה על הרשות לפרסם באינטרנט	עבירות המנויות בסעיפים 1-8 לתוספת הראשונה	רוכב אופניים או תלת אופן	

את הרחובות).			
בעבירות 1-3, 5, 6 ו-8 לתוספת הראשונה ס' 1- שימוש בטלפון נייד ס' 2- ייעוד של כביש/שביל ס' 3- הפרעה על מדרכה ס' 5- רכיבה על גלגינוע/אופניים ס' 6- איסור הרכבה על גלגינוע/אופניים ס' 8- איסור שימוש באוזניות הרכיבה או שימוש אסור אחר רק כאשר הרכיבה היא על: 1. מדרכה 2. שביל שאינו מדרכה שסומן בתמרור 226	עבירות המנויות בסעיפים 1-8 לתוספת הראשונה	רוכב על אופניים/תלת אופן, שבהם מותקן מנוע המניע אותם או מסיע	2
בעבירות 1-3, 5, 6 ו-8 לתוספת הראשונה ס' 1- שימוש בטלפון נייד ס' 2- ייעוד של כביש/שביל ס' 3- הפרעה על מדרכה ס' 5- רכיבה על גלגינוע/אופניים ס' 6- איסור הרכבה על גלגינוע/אופניים ס' 8- איסור שימוש באוזניות הרכיבה או שימוש אסור אחר רק כאשר הרכיבה היא על: 1. מדרכה 2. שביל שאינו מדרכה שסומן בתמרור 226	עבירות המנויות בסעיפים 1-8 לתוספת הראשונה	רוכב על קורקינט ממונע	3

* בפרט זה, "שימוש אסור אחר", למעט שימוש בנסיבות תקנה 72(א)(2) לת"ת לעניין אופניים			
הולך רגל העושה שימוש בנתיב המסומן בתמרור כשביל אופניים ס' 2- ייעוד של כביש/שביל	עבירה המנויה בסעיף 2 לתוספת הראשונה	הולך רגל	4
רק כאשר הרכיבה היא על: 1. מדרכה 2. נתיב שסומן בתמרור שביל אופניים 3. שביל שאינו מדרכה שסומן בתמרור 226	עבירות המנויות בסעיפים 2-4 לתוספת הראשונה	רוכב על אופנוע או תלת אופנוע	5

סמכויות הפקחים העירוניים על פי החוק

1. הפסקת התנהגות המהווה עבירה באופן מידי.
2. הסמכות לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור כל ידיעה או מסמך
3. רישום קנס (ברירת משפט) בעבירות תעבורה בהתאם לחוק האמור .
4. תפיסת אופניים, תלת אופן או גלגיוע (קורקינט חשמלי), או חלק מהם, לאחר שנמצא כי בוצעה בהם עבירת תעבורה בהתאם לחוק האמור, כדי למנוע המשך השימוש בהם.
5. הוצאת אויר מהצמיגים לאופניים, תלת אופן או גלגיוע (קורקינט חשמלי), לאחר שנמצא כי בוצעה בהם עבירת תעבורה, כדי למנוע את המשך השימוש בו תוך המשך ביצוע העבירה.
6. סמכות עיכוב אדם שסירב להיענות לדרישת הפקח ויש חשש שיימלט, עד לבוא שוטר.

סעיף ג' לנוהל אכיפה ארצי, מספר 02.231.28, מפרט את סדר הפעולות המתבצעות על ידי פקח עם גילוי העבירה:

ג. סמכות להורות על הפסקת העבירה

פקח שהבחין באדם העובר עבירה מהמפורטות בתוספת הראשונה ובתנאים המפורטים בתוספת השנייה יפעל להפסקתה באופן מידי כמפורט בנוהל זה ובכלל זה יורה לעובר הדרך לפנותה או לחדול מהשימוש שלא כדין.

הפסקת העבירה תעשה כמפורט להלן:

1. הפקח יצור קשר עין עם האדם ויורה לו לעצור.
 2. הפקח יזדהה כפקח עירוני.
 3. הפקח יסביר לאדם את מהות העבירה.
 4. הפקח יורה על הפסקת ההתנהגות האסורה.
 5. בהתייחס להולך רגל על שביל אופניים, לאחר הפסקת העבירה, יורה הפקח לאדם להמשיך את ההליכה על המדרכה.
 6. לאחר הפסקת העבירה רשאי הפקח להפעיל את יתר סמכויותיו בכפוף למפורט בנוהל זה.
-

סעיף י' לנוהל אכיפה ארצי, מספר 02.231.28, מפרט את סדר הפעולות המתבצעות על ידי פקח כאשר מדובר באכיפה כלפי קטין:

י. אכיפה כלפי קטין

- (1) בהפעלת סמכויות כלפי קטין ייתן הפקח דעתו בין היתר לגילו ומידת בגרותו של הקטין, ויסביר לו את הדברים, בדרך ובשפה המותאמים לגילו ומידת בגרותו.
- (2) הפקח ירשום את שמו המלא של הקטין, כתובתו, מס' טלפון נייד, שמות הוריו ומס' טלפון של הוריו.
- (3) בהפעלת סמכותו של פקח כלפי קטין יידע הפקח את הורהו, בהתאם לפרטים שמסר הקטין (להלן- הורהו), על עצם ביצוע העבירה והפעלת הסמכות כאמור.
- (4) ניתנה לקטין הודעת תשלום קנס ונשלחה לביתו, תשלח ההודעה על כך להורהו.
- (5) פקח יהיה רשאי להפעיל סמכותו על מנת למנוע המשך ביצוע העבירה באופן הבא ובשים לב שיש באפשרות הקטין להגיע ליעדו בבטחה:
 - א. להוציא אוויר ושסתומים מצמיגי הרכב, על פי סעיף 4(א) לחוק וסעיף ו' לנוהל זה, או לתפוס את סוללת הרכב בהתאם לסמכותו על פי סעיף 4(א) לחוק וסעיף ז' לנוהל זה.
 - ב. במקרים של נהיגה פרועה ומסוכנת למשתמשי הדרך או לרוכב עצמו או במקרים של עבירה חוזרת ונשנית יהיה רשאי הפקח לתפוס אף את הרכב כולו לפי סעיף 4(א) לחוק וסעיף ז' לנוהל זה.
- (6) החזרת רכב, או חלק ממנו, שנתפס ממי שטרם מלאו לו 16 שנה, תבוצע מול הורהו.